

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	น
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ท
สารบัญตารางภาคผนวก	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถ้ามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
1. หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา	14
1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา	14
1.2 กระบวนการบริหารการศึกษา	15
1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา	17
2. หลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	23
2.1 ความหมายของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	23

หัวเรื่อง	หน้า
2.2 หลักการทั่วไปของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	25
2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	34
3. หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ	39
3.1 การจัดการศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ	41
3.2 รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ	48
4. บริบทของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	50
4.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส	51
4.2 การจำแนกความพิการเพื่อจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ	51
4.3 ทิศทางของการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาส	52
4.4 ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	54
4.5 ขอบข่ายการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ	56
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
5.1 งานวิจัยภายในประเทศ	70
5.2 งานวิจัยต่างประเทศ	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	76
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	76
วิธีดำเนินการวิจัย	76
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	81
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	82
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	88
ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	165
สรุปผลการวิจัย	165
อภิปรายผล	174
ข้อเสนอแนะ	176
บรรณานุกรม	179
ภาคผนวก	183
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	184
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย	207
ภาคผนวก ค รายนามผู้เขี่ยวยาลู	210
ภาคผนวก ง หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เขี่ยวยาลูตรวจสอบเครื่องมือ	212
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย	216
ภาคผนวก ฉ หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย	219
ประวัติผู้วิจัย	221

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลการวิเคราะห์หลักการทั่วไปในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	32
2 โรงเรียนและความพิการในประเทศไทย	66
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	77
4 แผนการดำเนินการวิจัย	78
5 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	89
6 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	92
7 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการกระจายอำนาจ	93
8 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม	94
9 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษา ให้ประชาชน	96
10 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการบริหารตนเอง	97
11 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล	99
12 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน	100
13 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการพัฒนาทั้งระบบ	102
14 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการความรับผิดชอบที่ ตรวจสอบได้	104

ตารางที่	หน้า
15 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการบริหารจัดการที่ดี	106
16 ระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านความหลากหลาย	107
17 เปรียบเทียบระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนา ความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามตำแหน่ง	110
18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเบริยบเทียบสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียน เป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามตำแหน่ง	113
19 ใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม จำแนกตามตำแหน่ง โดยวิธีการของเชฟเฟ่	115
20 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยระดับการบริหาร โดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ จำแนกตามตำแหน่ง ด้านหลักการบริหารจัดการที่ดี โดยวิธีการของเชฟเฟ่	116
21 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยระดับการบริหาร โดย ใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ จำแนกตามตำแหน่ง ด้านหลักการบริหารความหลากหลาย โดยวิธีการของเชฟเฟ่	117
22 เปรียบเทียบระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนา ความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์	118
23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเบริยบเทียบสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียน เป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์	121

ตารางที่	หน้า
24 เปรียบเทียบระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประเภท ความพิการที่จัดการศึกษาของโรงเรียน	124
25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียน เป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประเภทความพิการที่จัดการศึกษาของโรงเรียน	128
26 เปรียบเทียบระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามภูมิภาค ที่โรงเรียนตั้งอยู่.....	105
27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียน เป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามภูมิภาคที่โรงเรียนตั้งอยู่.....	109
28 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยระดับการบริหาร โดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม จำแนกตามภูมิภาคที่โรงเรียนตั้งอยู่ โดยวิธีการ ของเชฟเฟ่	130
29 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยระดับการบริหาร โดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ จำแนกตามภูมิภาคที่โรงเรียนตั้งอยู่ ด้านหลักการบริหารจัดการ ที่ดี โดยวิธีการของเชฟเฟ่	138
30 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยระดับการบริหาร โดย ใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ จำแนกตามภูมิภาคที่โรงเรียนตั้งอยู่ ด้านหลักการดำเนิน ความหลากหลาย โดยวิธีการของเชฟเฟ่	139
31 ปัญหาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการกระจายอำนาจ	140

ตารางที่	หน้า
32 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการกระจายอำนาจ	141
33 ปัญหาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม	142
34 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม	143
35 ปัญหาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ ประชาชน	144
36 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการคืนอำนาจ จัดการศึกษาให้ประชาชน	145
37 ปัญหาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการบริหารตนเอง	146
38 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการบริหารตนเอง.....	147
39 ปัญหาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล	148
40 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน เฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการตรวจสอบ และถ่วงดุล.....	149
41 ปัญหาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน	150
42 ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน เฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการ ภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน	151

ตารางที่

หน้า

43	ปัญหาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการพัฒนาทั้งระบบ	153
44	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน เฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการพัฒนา ทั้งระบบ	154
45	ปัญหาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้	155
46	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน เฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้.....	156
47	ปัญหาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการบริหารจัดการที่ดี.....	157
48	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน เฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการ บริหารจัดการที่ดี	158
49	ปัญหาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนและพัฒนาความพิการ สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการด้านความหลากหลาย	159
50	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน เฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านหลักการ ด้านความหลากหลาย	159

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	7
2 แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งและอัตรากำลัง สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	55

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่

หน้า

1	ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	208
---	--	-----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY